

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 1, 7, 8, 8¹, 8², 8³, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 23, 24, 26, 30, 32, 38 IR 41 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 39 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS, PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 8⁴, 8⁵, 8⁶, 9¹, 10¹, 39¹ IR 39² STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1863 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 101, 393, 448, 450, 451, 452, 453, 454, 456, 459, 463, 589, 611 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TAP-22-344; TAP-22-345; TAP-22-346; TAP-22-347)
(TAIS NR. 21-31730(2); 22-3278; 22-3281; 22-3275)**

2022-03-28 Nr. NV-759

Vilnius

1. Projektų rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projektų tikslas: užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės atitikti 2020 m. liepos 15 d. priimtiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų ir direktyvų (vadinamojo Mobilumo paketo) nuostatoms, taip pat šių nuostatų tinkamą taikymą ir įgyvendinimą; patikslinti esamas nuostatas, kad jos atitiktų Europos Sąjungos dokumentuose nurodytas.

3. Dabartinė situacija:

- Nei Kelių transporto kodekse, nei kituose teisės aktuose dalies siūlomo teisinio reglamentavimo, kuriuo perkeliama Mobilumo paketo nuostatos, šiuo metu nėra. Europos Sąjungos dokumentų nuostatų perkėlimas papildytų esamą teisinį reguliavimą iš esmės naujomis nuostatomis. Taip pat kai kurios įstatymų nuostatos turi būti papildytos arba pakeistos atsižvelgiant į siekiamą įtvirtinti naują iš Europos Sąjungos teisės kylančią reglamentavimą.

4. Projektų esmė:

- **Dėl Kelių transporto kodekso nuostatų:**
- pateikti krovinio vežimo savo sąskaita ir nekomerciniais tikslais apibrėžti, siekiant numatyti, kad minėtą vežimą vykdančioms ūkio subjektams nebūtų taikomas vairuotojų darbo ir poilsio režimo laikymosi reikalavimas ir reikalavimas transporto priemonėje turėti įrengtą tachografą;
- įteisinti naują licencijos rūšį vežti krovinius tarptautiniais maršrutais krovininėmis kelių transporto priemonėmis, kurių didžiausioji leidžiamoji masė, įskaitant priekabą (puspriekabę), didesnė kaip 2,5 tonos, bet ne didesnė kaip 3,5 tonos; atsisakyti nacionalinių licencijų vežti keleivius autobusais vidaus maršrutais ir vežti keleivius autobusais vietinio susisiekimo maršrutais, kai maršruto pradžia arba pabaiga yra licenciją išdavusios savivaldybės teritorijoje, o vietoj jų išduoti Bendrijos licencijas vežti keleivius autobusais;
- nustatyti proporcingumo reikalavimą vežėjo vykdomajai veiklai, t. y., kad vežėjas gali turėti ne daugiau kaip 5 vairuotojus kiekvienai licencijuotai transporto priemonei (proporcingumo rodiklis apskaičiuotas įvertinus statistinius duomenis, kad iki 2020 m. liepos mėnesį įsigaliojusių nuostatų dėl vilkikų vairuotojų periodinio grąžinimo į jų registracijos ar gyvenamą vietą, vežėjams statistiškai reikėjo apie 1,5 vairuotojo etato vienam vilkikui, taip pat įvertinus įsigaliojusias nuostatas dėl vilkikų vairuotojų grąžinimo į jų registracijos ar gyvenamąją vietą, dėl priverstinio vilkikų grąžinimo (kas aštuonias savaites) į jų registracijos šalį bei galimybę vairuoti transporto priemonę su porininku;
- pavesti Lietuvos transporto saugos administracijai patvirtinti pažeidimų, kuriems esant vežėjas, vežėjo vadovas ir transporto vadybininkas nebūtų laikomi turinčiais nepriekaištingą reputaciją, atitiktį Administracinių nusižengimų kodekso ir Baudžiamojo kodekso straipsniams sąrašą;

- nustatyti reikalavimus vežėjams, įsisteigusiems Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėje arba trečiosiose šalyse, dėl kabotažo operacijų vykdymo;
 - įteisinti reikalavimą, kad vežėjas informaciją apie kiekvieną atliktą kabotažo operaciją valstybinę kelių transporto kontrolę vykdančių pareigūnų prašymu galėtų pateikti elektroniniu būdu per sertifikuotą elektroninės krovinių vežimo informacijos platformą;
 - pateikti tarptautinių vežimų operacijų apibrėžtis; nustatyti užsienio šalyje registruotų vežėjų kelių transporto priemonių vairuotojų komandiravimo į Lietuvos Respubliką reikalavimus;
 - paskirti Lietuvos transporto saugos administraciją ir Valstybinę darbo inspekciją institucijomis, atsakingomis už bendradarbiavimą ir savitarpio pagalbos teikimą užsienio šalių kompetentingoms institucijoms kelių transporto priemonių vairuotojų komandiravimo klausimais;
 - reglamentuoti vairuotojų liudijimo išdavimo, vairuotojų liudijimo galiojimo sustabdymo ir galiojimo panaikinimo sąlygas; nustatyti, kad vežėjui vairuotojo liudijimas neišduodamas, jeigu vairuotojas yra įdarbintas per laikinojo įdarbinimo įmonę; reglamentuoti teisės vykdyti tachografų techninę priežiūrą suteikimą, taip pat tachografų techninės priežiūros veiklos sąlygas;
 - suteikti įgaliojimus susisiekti ministrui nustatyti kelionės leidimų, kurie suteikia teisę užsienio šalyje įregistruotai transporto priemonei ar jos junginiui įvažiuoti į Lietuvos Respublikos teritoriją ir (ar) vežti krovinį ar keleivius tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, ir (ar) vežti krovinį ar keleivius į (iš) trečiąsias (-ųjų) šalis (-ių), pildymo ir jų naudojimo tvarką, taip pat tvarką dėl kabotažo leidimų išdavimo.
- **Dėl Transporto veiklos pagrindų įstatymo nuostatų:**
 - patikslinti kombinuotojo krovinių vežimo apibrėžti - prie kombinuotojo krovinių vežimo būtų priskiriamas ir krovinių vežimas tarp krovinio pakrovimo vietos ir artimiausios geležinkelio pakrovimo stoties pradinėje maršruto dalyje ar tarp artimiausios geležinkelio iškrovimo stoties ir vietos, kurioje krovinyš iškraunamas, galutinėje maršruto dalyje.
- **Dėl ANK nuostatų:**
 - nustatyti administracinę atsakomybę:
 - juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims, kuriems pavesta vadovauti krovinių ar keleivių vežimo veiklai, už reikalavimo dėl kelių transporto priemonės vairuotojo grįžimo į vežėjo registracijos šalį ar į vairuotojo gyvenamąją vietą neužtikrinimo ir už reikalavimo per nustatytą laiką grąžinti transporto priemonę į vežėjo registracijos vietą nevykdymą; taip pat vairuotojams už reikalavimų dėl kelių transporto priemonės vairuotojo kassavaitinio poilsio laiko pažeidimus;
 - už mobiliųjų kelių transporto darbuotojų darbo laiko ir jo apskaitos pažeidimus;
 - darbdaviams ar kitiems atsakingiems asmenims už į Lietuvos Respublikos teritoriją komandiruojamo vairuotojo komandiravimo deklaracijos nepateikimą, taip pat juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už dokumentų apie įvykusią vairuotojo komandiruotę į užsienio šalį per nustatytą terminą nepateikimą užsienio šalies kompetentingoms institucijoms;
 - papildyti naujomis nuostatomis dėl administracinės atsakomybės už komandiravimo deklaracijos nepateikimą kontrolės teisę turintiems pareigūnams taikymo vairuotojams ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims; už krovinių pateikimą vežti ar pakrovimą neįsitikinus, kad komandiruotas į Lietuvos Respublikos teritoriją vykdyti tarptautinį vežimą užsienio šalies vairuotojas turi komandiravimo deklaracijos kopiją; taip pat dėl administracinės atsakomybės taikymo vairuotojams už kabotažo taisyklių pažeidimus;
 - už vairuotojo kortelės ir kelių transporto priemonėje sumontuoto tachografo naudojimo pažeidimus;
 - detalesnį reglamentuoti keleivių vežimo keleiviniu kelių transportu taisyklių ir krovinių vežimo kelių transporto priemonėmis taisyklių pažeidimus ir nustatyti administracinę atsakomybę;

Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų projektai įgyvendina Europos Sąjungos teisės aktus, kuriuos reikėjo perkelti į nacionalinę teisę iki 2022 m. vasario 2 d., o priėmus Įstatymų projektus jiems įgyvendinti reikės parengti įgyvendinamuosius teisės aktus, prašoma Seimo Įstatymų projektus svarstyti skubos tvarka. Numatoma, kad Įstatymai įsigalios 2022-04-30 d.

Pažymėtina, kad susisiekimo ministras M. Skuodis 2022 m. kovo mėn. kartu su aštuonių Europos Sąjungos šalių transporto ministrais kreipėsi į Europos Komisijos transporto komisarę A. Vaele, siūlydami laikinai netaikyti Mobilumo paketo nuostatų, kurios įpareigoja kas aštuonias savaites grąžinti transporto priemonę į jos įsisteigimo valstybę ir riboja kabotažą – vidinius gabenimus ES šalyse.

5. Derinimas: projektai teikti išvadoms gauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Ryšių reguliavimo tarnybai, Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos, Muitinės departamentui prie Finansų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos nacionalinei vežėjų automobiliais asociacijai „Linava“, Lietuvos keleivių vežimo asociacijai, Lietuvos vežėjų sąjungai, Tarptautinio transporto ir logistikos aljansui ir Lietuvos mažų ir vidutinių vežėjų konfederacijai. Papildomai išvadas pateikė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Eismo organizavimo skyrius, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyrius ir UAB „LTG Link“.

Projektai be pastabų suderinti su Valstybės sienos apsaugos tarnyba. Pastabų ir pasiūlymų nepateikė Lietuvos mažų ir vidutinių vežėjų konfederacija. Ryšių reguliavimo tarnybos, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Eismo organizavimo skyriaus ir Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus pateiktos pastabos įvertintos. Lietuvos transporto saugos administracijos pastabos suderintos darbo tvarka.

Susisiekimo ministerija 2021 m. lapkričio 12 d. organizavo pateiktų pastabų ir pasiūlymų aptarimą su Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“, Lietuvos keleivių vežimo asociacijos, Lietuvos vežėjų sąjungos ir Tarptautinio transporto ir logistikos aljanso atstovais, o 2021 m. gruodžio 27 d. su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Valstybine darbo inspekcija.

Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Lietuvos keleivių vežimo asociacijos, UAB „LTG Link“, Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“, Lietuvos vežėjų sąjungos, Policijos departamento ir Tarptautinio transporto ir logistikos aljanso pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. kovo 27 d. išvadoje Nr. NV-743 teikiamos pastabos ir pasiūlymai.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Projektai įrašyti į Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programą (svarstymo Seime mėnuo – kovas).

7. Dalykinio vertinimo išvada: pažymėtina, kad Įstatymų projektus vėluojama pateikti Seimui.

Siūloma teikti svarstyti tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio Susisiekimo ministerija turėtų įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, taip pat kartu su derinimo pažymoje nurodytomis institucijomis papildomai aptarti likusias pastabas ir argumentus dėl jų.

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37070663787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt